

Tři cesty směrem k lepšímu

litterate.cz/tri-cesty-smerem-k-lepsimu

Vevča

12 června, 2023

Jak David Dvořák, tak i já přemýšlím o tom, co my sami můžeme a musíme dělat. Třeba můj článeček jeho myšlenky trochu doplní.

1) cesta politická

O té se tu na Litterate teď píše nejvíce. Je to o světě parlamentů, poslanců, stran, voleb, a sledování, co vysocí politikové dělají nebo by dělat (ne)měli. Můj čich mi říká, že taková změna je sice možná, ale že by to vedlo k lepšímu, mno, ty šance jsou dost malé. Je to přístup shora, a ten se občas podaří. Každopádně má tu výhodu, že když se podaří, tak má téměř okamžitý dopad. Ale proniknout do tohoto světa je obtížné; zůstat si potom věrný ještě obtížnější. A v mnoha věcech je to vlastně cesta, která k lepšímu nevede, protože na velkou většinu obyčejného života nemají strany a vláda vliv. Je střežena hlubinným státem, který stojí na nezvolených, bezejmenných a doživotních úřednících.

Dosud je pozornost alternativní scény poutána hlavně zde. Zde se upínají cíle občanské neposlušnosti či organizačních snah.

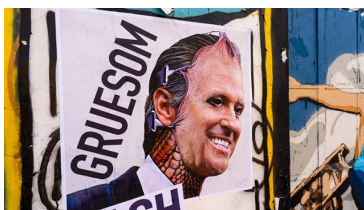
2) cesta politicko-kulturní

To je svět peticí, demonstrací, nesouhlasných článků v tisku, přednášek a jiných akcí, které mají svým tlakem přimět veřejnost i moc změnit směr. Řekla bych, že na vysokou politiku většinou moc vlivu nemají, s výjimkou generálních stávek, a ty se podaří jen tehdy, když je země spojena širokým souhlasem mas.

Spíš se mi zdá, že tyto akce jsou daleko efektivnější, když jsou naměřeny na menší, dílčí cíle. Ostatně sem taky patří všelijaké ty klauniády woke opozice, kde se lidi lepí k cestám, chlapobaby předčítají poťouchlé knížky malým dětem v knihovnách, a organizují se duhové průvody se sexuálně-deviantní náplní. Je to snaha pohnout Overtonovým oknem, a dosud se jim to velmi daří. Měli bychom se od nich učit.

3) cesta kulturní

Jak se říká, kultura je nad splavem, politika pod splavem. Jinými slovy, politika plyne z kultury. Kultura zahrnuje nejširší škálu možností a drobných akcí, a je vytvářena jedinci, kteří si mohou vybrat akce podle svého talentu či inklinace. Kultura je otevřená všem. Jeden umělec v Kalifornii, který si říká Sabo, maluje zajímavé a vtipné obrazy, kterými pak "pozměňuje" venku bilbórdy, a plakáty na zastávkách autobusů a na lavičkách.

Sabo: Guvernér Kalifornie Newsom jako ještě Hrůzný (hříčka na jeho jméno)

Při své cestě po Americe jsem před páru lety viděla kdesi billboard, který pranýřoval antidepresiva, o kterých se už dlouho předpokládá mezi obskurním odborníky, že způsobují nejen sebevraždy, ale i masové vraždy ve školách a jinde. Nesmí se o tom veřejně diskutovat, ale kdesi “na dědině” si to někdo troufnul dát do místního veřejného prostoru. Jen troška do mlýna? Pravda, ale kapka ke kapce, a ejhle povodeň. Tehda to byla celkem neznámá konspirační teorie, a dnes už je to alternativou často přetřásané téma, které brzo pronikne i do mainstreamu.

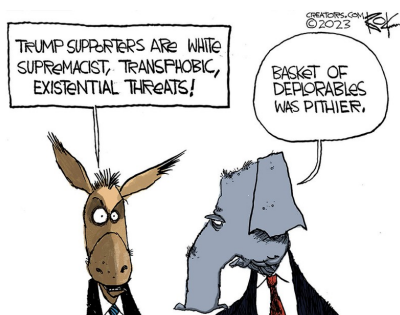
Kulturní akce potřebují jen jednoho člověka, který se rozhodne něco začít. Jako kluci, co vyrábějí vtipné memy. Jako takový americký táta, který se odhodlá postavit školní radě — a jeho krátký ale břitký projev se rozletí po sítích. Jako Vidlákovy sedánky u vína či škvarků. Jako Vlkovy světlušky. A časem se to buď rozběhne, či zanikne, ale zanechá to tak trochu ozvěnu v kulturním povědomí. A třeba vytvoří podhoubí pro něco dalšího, onačejšího.

Kultura je v tom nejširším slova smyslu základ všeho. Proč jsme Češi? Protože mluvíme česky, protože máme rádi českou kuchyň (která sedí našemu geneticky-ovlivněnému chuťovému ústrojí i trávení), protože známe, ceníme si, a občas vášnivě probíráme českou historii a její interpretační nuance. Protože máme české tradice a zvyky. Protože nás okouzlují náš kraj kopců, luk, potoků, říček a rybníků, a žijeme li v cizině, marně ho pak hledáme. Bylo to z toho kulturního podhoubí, jak se podařilo probudit národ, který se valem poněmčoval. Šlo to tenkrát, půjde to i dnes.

Já od politických řešení moc nečekám. Nejsem proti, ale jsem ráda, že Vidlák rozprostřel větší síť svou nadací Venkov sobě. Ta dává další prostor kulturní práci, kterou vidím slibněji. A bude li se dařit práce kulturní, pak i ti v politice to budou mít snazší.

Hádám, že by se mělo dávat jen zhruba 10% energie k podpoře nadějných politických akcí a osobností. Pak zhruba 30% těm politicko-kulturně nátlakovým — jsou krátké, ale náročné. A 50% vlastním drobným akcím, které nakonec prolomí tu hráz vody, která břehy mele.

A všem pro radost, co přinesl týden.

Osel říká: Ti, co podporují Trumpa, jsou bílé, supremacistické, transfobické existenciální hrozby! Slon říká: Nůše dezolátů, to bylo jadernější.

Třetí obrázek: Ohňostroj na oslavu měsíce Pride.